

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zápisy se svolením k vykonatelnosti, pohyblivá úroková sazba a související rozhodnutí Nejvyššího soudu

Senát Nejvyššího soudu České republiky se ve svém rozhodnutí z října 2008 (20 Cdo 477/2007) (dále jen "Rozhodnutí") zabýval otázkou materiální vykonatelnosti notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti ohledně úroků z úvěru. Soud v posuzovaném případě dospěl k závěru, že zápis co do úroků (odpovídajících sazbě vyhlášené v sazebníku dané banky) materiálně vykonatelný nebyl. Mezi právními větami je uveden též následující právní názor o způsobu vymezení úroků: "Co se sazby úroků týče, může být stanovena pevnou částkou nebo být určena způsobem, jímž lze výši úroků nepochybně zjistit (vypočítat). Platí, že úroky musí být spočitatelné v době sepisu notářského zápisu na základě údajů v něm uvedených, popřípadě za použití obecně závazného právního předpisu (výjimečně Věstníku České národní banky, v němž jsou vyhlášovány diskontní, lombardní a repo sazby)."

- Problematické rozhodnutí Nejvyššího soudu.
- Vymezení pohyblivé úrokové sazby v notářských zápisech o přímé vykonatelnosti by i přes uvedené rozhodnutí nadále nemělo být vyloučeno.

Po publikaci uvedeného usnesení senátu Nejvyššího soudu mají notáři a exekutoři s odkazem na tento judikát často problém se sepisováním zápisů se svolením k vykonatelnosti ohledně pohledávek ze smluv o úvěru, u nichž je úroková sazba vymezena jako pohyblivá sazba, vázaná na některou referenční úrokovou sazbu. Argumentem pro takový postup je dle jejich názoru to, že v takovém případě by "úroky nebylo možné přesně spočítat v době sepsání notářského zápisu".

Na otázku, jakým způsobem mají být v zápisech se svolením k vykonatelnosti stanoveny úroky, lze podle našeho názoru odpovědět i za pomoci Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (Cpjn 202/2005), které se týká rozhodování soudů ve věcech úroků z prodlení (dále jen "Stanovisko").

Výše úroků z prodlení podle ustanovení § 1 nařízení vlády č. [142/1994](#) Sb. odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou (ČNB), zvýšené o sedm procentních bodů. V každém kalendářním pololetí, v němž trvá prodlení dlužníka, je výše úroků z prodlení závislá na výši repo sazby stanovené ČNB a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Tzn., že výši úroků z prodlení nelze, obdobně jako např. sazbu PRIBOR, přesně určit, neboť v době rozhodování soudu o úrocích z prodlení nemůže být známo, kolik bude činit repo sazba k prvnímu dni všech následujících kalendářních pololetí, v nichž bude prodlení trvat. V uvedeném Stanovisku dospělo kolegium k

obecnému závěru, že předpoklady materiální vykonatelnosti splňuje takový způsob určení úroků, který "(...) každému umožní, aby při dobrovolném nebo nuceném splnění povinností bez pochybnosti dovodil, jaké plnění má být věřiteli (jinému oprávněnému účastníkovi) poskytnuto, aniž by sám musel provádět výklad právních předpisů." Úrok z prodlení se tak podle Nejvyššího soudu dá v soudním rozhodnutí stanovit např. ve výši, která odpovídá v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení v procentech součtu čísla 7 a repo sazby vyhlášené ve Věstníku ČNB ve výši platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí. Kolegium Nejvyššího soudu tedy zastává pojem určitosti, který má garantovat přesné určení výše úrokové sazby a tím i úroku v okamžiku, kdy má být (dobrovolně nebo nuceně) splněn.

Výše uvedená věta z Rozhodnutí, je-li brána doslovně, znamená výrazné zúžení Stanoviska. Dle našeho názoru to však v daném případě nebylo cílem příslušného senátu Nejvyššího soudu při přijetí Rozhodnutí, senát spíše bez další hlubší analýzy přebíral závěry ze Stanoviska, které však dopadaly na podstatně užší okruh vztahů. Nevidíme právní argument pro to, proč by požadavku určitosti stanovení výše úrokové sazby měla vyhovět např. repo sazba (stanovená ve Věstníku ČNB), avšak nikoliv např. PRIBOR (vypočtená na základě pravidel stanovených ČNB). To, že Stanovisko pojednává pouze o repo sazbě, bylo jistě vyvoláno zaměřením Stanoviska výlučně na stanovení úroku z prodlení.

Dle našeho názoru se lze domnívat, že soud v daném případě nezamýšlel odchýlit se od Stanoviska. Cílem Rozhodnutí v daném případě dle našeho názoru bylo eliminovat situaci, kdy v posuzovaném případě byla úroková sazba vázána na tzv. základní sazbu vyhlášenou v sazebníku dané banky (tj. jednostranně na vůli dané banky), avšak nikoliv vyloučit používání obecně uznávaných referenčních sazeb ani možnost o těchto pohledávkách sepisovat zápisy o přímé vykonatelnosti.

Lze jen doufat, že rozhodovací praxe Nejvyššího soudu brzy vyloučí přetrvávající pochybnosti na straně notářů a exekutorů.

JUDr. Václav Bílý, LL.M. , Ph.D.

Mgr. Ing. Tomáš Bureš

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 PRAHA 1

tel: +420 - 221 430 111

fax: +420 - 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dělení, převod a přechod podílu v s.r.o.](#)
- [Nařízení PPWR: cesta do pekla dlážděná dobrými úmysly](#)
- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do](#)

roku 2027

- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení – nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)